

Príprava nového programového obdobia 2014 - 2020

2. neformálne zasadnutie MV pre OPV

Bratislava 12. 10. 2011

Ministerstvo dopravy, výstavby
a regionálneho rozvoja
Slovenskej republiky

www.mindop.sk
www.mindop.sk
www.mindop.sk

Politika súdržnosti EÚ – Regionálna politika EÚ

- ❖ Na podporu celkového harmonického rozvoja EÚ rozvíja a uskutočňuje činnosti vedúce k posilneniu hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti.
- ❖ Únia sa predovšetkým zameriava na znižovanie rozdielov medzi úrovňami rozvoja v jednotlivých regiónoch a zaostalosti v najviac znevýhodnených regiónoch.
- ❖ Nástrojom na podporu týchto aktivít je politika súdržnosti EÚ, ktorá prináša možnosť využívať ŠF a KF EÚ

Politika súdržnosti EÚ - budúcnosť

- Diskusie o podobe politiky súdržnosti po roku 2013 prebiehajú už od roku 2007 na úrovni inštitúcií EÚ a členských štátov (napr. pracovná skupina Rady pre štrukturálne opatrenia - SAWP, pracovná skupina EK „High Level Group“ k budúcnosti politiky súdržnosti EÚ, pracovná skupina EK „Task Force“ ku kondicionalitám, zasadnutia V4)
- SR na základe doterajších skúseností a identifikácie problémových oblastí podporuje proces ďalšieho zjednodušovania implementačného systému politiky súdržnosti EÚ po roku 2013

Politika súdržnosti EÚ - budúcnosť

Hlavné dokumenty EK:

- Revízia rozpočtu - „Preskúmanie rozpočtu EÚ“ dokument COM (2010)700 v konečnom znení
- „Zelená kniha o územnej súdržnosti – z územnej rozmanitosti urobiť prednosť“ - dokument COM (2008)616 v konečnom znení
- Stratégia Európa 2020
- Piata správa Komisia o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti

Politika súdržnosti EÚ - budúcnosť

Hlavné dokumenty SR:

- Predbežné stanovisko Slovenskej republiky k Zelenej knihe o územnej súdržnosti (UV SR č. 145/2009)
- Rámcová pozícia Slovenskej republiky k budúcnosti politiky súdržnosti Európskej únie (UV SR č. 107/2010)
- Predbežné stanovisko Slovenskej republiky k budúcnosti politiky súdržnosti po roku 2013 (UV SR č. 295/2010)
- Informácia o príspevku SR v rámci procesu verejných konzultácií k záverom z piatej správy Komisie o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti (26. 1. 2011 vzatý na vedomie vládou SR, 31. 1. 2011 zaslaný EK)

Politika súdržnosti EÚ - budúcnosť

- **Správa o priebehu diskusií k budúcnosti politiky súdržnosti Európskej únie**

Podnet: Uznesenie vlády SR č. 107 z 10. februára 2010, úloha B.2.

1. Správa - 12. 1. 2011 vzatá na vedomie vládou SR
2. Správa - 6. 7. 2011 vzatá na vedomie vládou SR

Hlavným zámerom uvedených je poskytnúť ucelenú informáciu o vypracovaných dokumentoch na úrovni EÚ a na národnej úrovni a zachytiť priebeh jednotlivých diskusií za príslušné obdobie.

Politika súdržnosti EÚ - budúcnosť

- Zverejnením piatej správy Komisie o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti sa ukončil proces verejných diskusií o budúcej podobe politiky súdržnosti EÚ a nastupuje proces negociácie o obsahu oficiálnych dokumentov tvoriacich politiku súdržnosti EÚ na programové obdobie po roku 2013.
- Zverejnenie prvých legislatívnych návrhov EÚ k politike súdržnosti po roku 2013 - október 2011.
- Slovenská republika naďalej plánuje aktívne pristupovať pri presadzovaní národných a regionálnych záujmov Slovenskej republiky aj vo fáze negociácií o obsahu legislatívnych a strategických dokumentov tvoriacich politiku súdržnosti EÚ na obdobie po roku 2013 v súlade s prijatými pozíciami SR.

Piata správa Komisie o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti

- EK uverejňuje každé tri roky **správu o súdržnosti**, v ktorej podrobne opisuje dosiahnutý pokrok a spôsob, akým k nemu prispeli EÚ a členské štáty. V poradí už „Piata správa Komisie o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti“ bola zverejnená **10. novembra 2010**.
- Pre budúce smerovanie politiky súdržnosti sú najdôležitejšie Závery z tejto správy

Závery z piatej správy o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti

- **spoločný strategický rámec**, v ktorom budú ciele a úlohy stratégie Európa 2020 premietnuté do investičných priorít, a ktorý by zahŕňal Európsky fond regionálneho rozvoja, Európsky sociálny fond , Kohézny fond, Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka a Európsky fond pre rybné hospodárstvo;
- **zmluvu o rozvojovom a investičnom partnerstve**, ktorá by na základe spoločného strategického rámca stanovovala priority pre investície, pridelovanie vnútroštátnych a európskych prostriedkov na prioritné oblasti a programy, dohodnuté podmienky a ciele, ktoré sa majú dosiahnuť a týkala by sa politiky súdržnosti;
- **operačné programy**, ktoré by boli rovnako ako v súčasnosti hlavným riadiacim nástrojom a previedli by strategické dokumenty do konkrétnych investičných priorít s jasnými a merateľnými cieľmi;

Závery z piatej správy Komisie o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti

- sústredenie európskych a vnútroštátnych prostriedkov na **malý počet priorít**, pričom by členské štáty a regióny dostávajúce menej finančných prostriedkov boli povinné prideliť celú dostupnú finančnú dotáciu na dve alebo tri priority, zatiaľ čo tí, ktorí dostávajú väčšiu finančnú podporu, by si mohli vybrať viacero priorít;
- zavedenie **viacero typov kondicionalít (podmienok)**, pričom Komisia navrhuje kondicionality stimulujúce reformy, ktoré by členský štát musel vykonať v oblastiach priamo prepojených s politikou súdržnosti; Komisia navrhuje pre každý členský štát a/alebo región definovať špecifické kondicionality priamo v programových dokumentoch; tieto by mali byť viazané napr. na transpozíciu EÚ legislatívy, administratívne kapacity, financovanie strategických EÚ projektov a boli by uplatnené buď formou podmienky na vyplatenie zdrojov z politiky súdržnosti, alebo pozastavením budúcich alokácií;
- **diferencovanú výšku spolufinancovania v závislosti od úrovne rozvoja**, typov aktivít a prijímateľov a stanovenie výkonnostnej rezervy, t. j. vyčlenenie určitého percenta finančných prostriedkov v rámci politiky súdržnosti, ktoré by sa poskytovalo členským štátom a regiónom v závislosti od pokroku v dosahovaní cieľov stratégie Európa 2020;

Závery z piatej správy Komisie o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti

- **zlepšenie hodnotenia a väčšia orientácia na výsledky** a s tým súvisiace stanovenie jasných a merateľných cieľov a ukazovateľov výsledkov, posilnenie systému ex ante, priebežných aj dopadových hodnotení, ktoré by mali byť povinné;
- **väčšie využívanie nástrojov finančného inžinierstva**, ako i zabezpečenie väčšej prehľadnosti a diferenciacie pravidiel, ktorými sa riadi financovanie založené na grantoch, a tými, ktorými sa riadia návratné formy pomoci; aby priama podpora podnikateľov bola realizovaná najmä formou návratných finančných príspevkov; rozšírenie nástrojov finančného inžinierstva pre nové aktivity (mestská doprava, výskum a vývoj, miestny rozvoj atď.);
- **posilnenie konceptu územnej súdržnosti** s osobitným dôrazom na úlohu miest, funkčné územia, oblasti so špecifickými geografickými či demografickými problémami; aby boli v programových dokumentoch identifikované konkrétne alokácie pre mestské aktivity; väčšiu flexibilitu pre programovanie a riadenie operačných programov; aby ďalšie využitie makroregionálnych stratégií bolo predmetom dôkladného posúdenia existujúcich stratégií a disponibility zdrojov a zároveň zdôrazňuje potrebu posilnenia viacúrovňového riadenia aj prostredníctvom prístupov miestneho rozvoja;

Závery z piatej správy Komisie o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti

- **zjednodušenie systému riadenia** podľa návrhu revízie finančného nariadenia, aby členské štáty každoročne predkladali Komisii vyhlásenie o hospodárení spolu s ročnou účtovnou závierkou a stanoviskom nezávislého audítora; zavedenie periodického zúčtovania a vyplácania platieb na základe dosiahnutia priebežných výstupov/výsledkov programov a väčšie využívanie zjednodušených foriem výdavkov; spoločné pravidlá oprávnenosti pre viaceré EÚ politiky a zachovanie pravidla n+2 na celé obdobie s výnimkou prvého roka implementácie; využitie skúseností z auditu súladu a zavedenie akreditácie na národnej úrovni pre jeden orgán plne zodpovedný za riadenie a kontrolu operačného programu;
- dve možnosti pre organizáciu cieľov politiky súdržnosti, pričom prvá možnosť zachováva súčasné pravidlá oprávnenosti na financovanie, t. j. regióny s HDP na obyvateľa nižším ako 75 % priemeru EÚ by boli oprávnené na financovanie v rámci cieľa 1 a ostatné v rámci cieľa 2 a ďalej by kategória prechodných regiónov zahŕňala tie regióny, ktoré sú v súčasnosti oprávnené na financovanie v rámci cieľa „Konvergenčia“, ale podľa štatistík by už pre budúce obdobie mali dosiahnuť HDP na obyvateľa vyššie ako 75 % priemeru EÚ; druhou možnosťou je organizácia tematických cieľov, t. j. existencia 2 tematických cieľov pre regióny, pričom jeden by bol podporovaný EFRR a KF a druhý ESF; využívanie KF tými členskými štátmi, ktorých HND na obyvateľa je nižší ako 90 % priemeru EÚ.

Informácia o príspevku SR v rámci procesu verejných konzultácií k záverom z piatej správy Komisie o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti

- výsledkovo orientované zameranie politiky súdržnosti EÚ pri zohľadnení princípov správneho finančného riadenia
- posilnenie strategického prístupu politiky súdržnosti EÚ prostredníctvom jednotlivých dokumentov pre európsku, národnú a regionálnu úroveň
- zameranie politiky súdržnosti EÚ na obmedzené množstvo priorít, diferencovaný prístup k jednotlivým členským štátom pri ich výbere
- integrovaný prístup politiky súdržnosti EÚ a vytvorenie spoľahlivého a efektívnejšieho systému ukazovateľov a hodnotenia

Informácia o príspevku SR v rámci procesu verejných konzultácií k záverom z piatej správy Komisie o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti

- podporovanie takých podmienok, ktorých cieľom bude zabezpečenie výsledku implementácie kľúčových priorít v rozvoji regiónov na základe využitia ich vnútorného potenciálu pre hospodársky a sociálny rast
- uplatňovanie podmienok, ktoré majú na členský štát predovšetkým pozitívny, t. j. motivačný účinok (napr. výkonnostná rezerva na národnej úrovni)
- využívanie nových finančných nástrojov pri jasne definovaných pravidlách a širšie využívanie systému zjednodušených výdavkov aj pre tieto nástroje
- posilňovanie významu mestských funkčných oblastí, ktoré posilňujú vytváranie mechanizmov na riešenie vzťahov mesto - periféria a mesto – vidiek

Informácia o príspevku SR v rámci procesu verejných konzultácií k záverom z piatej správy Komisie o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti

- dôraz na potrebu budovania administratívnych kapacít posilnením prístupu k vzdelávaniu, stabilite zamestnancov, ich motivácii a ku kontrole výkonnosti na všetkých úrovniach, t. j. európskej, národnej, regionálnej a miestnej úrovni
- zlepšovanie a evolúcia súčasného systému finančného riadenia; SR zásadne nesúhlasí s jeho komplexnou reorganizáciou v zmysle návrhu Komisie na programové obdobie po roku 2013
- pre budúce obdobie by mali byť oprávnené čerpať z finančných zdrojov politiky súdržnosti všetky regióny a členské štáty EÚ, nielen menej rozvinuté; SR podporuje vytvorenie jedného cieľa politiky súdržnosti, ktorý by umožňoval financovanie všetkých oprávnených aktivít z každého fondu politiky súdržnosti EÚ
- ustanovenie stáleho politického a strategického fóra na úrovni Rady EÚ, s cieľom zvýšiť politickú viditeľnosť a váhu politiky súdržnosti EÚ v nasledujúcom programovom období

Národný program reforiem

Ciele pre politiku súdržnosti po roku 2013 definuje
Národný program reforiem SR 2011 - 2014
(UV SR č. 256/2011 z 20. apríla 2011):

- **Základná infraštruktúra**
- **Ľudské zdroje, zamestnanosť
a sociálna inklúzia**
- **Veda, výskum a inovácie s dôrazom na
zelený rast**

Slovenské predsedníctvo vo V4

- ❖ Bilaterálne rokovanie Slovenskej republiky a Maďarskej republiky k zosúladieniu aktivít počas slovenského predsedníctva vo V4 a maďarského predsedníctva v Rade EÚ od 1. januára 2011 (august 2010, Bratislava).
- ❖ Stretnutie expertov krajín V4 pred zasadaním expertnej pracovnej skupiny EK „High Level Group“ k budúcnosti politiky súdržnosti – diskusia na tému miestneho rozvoja, finančného riadenia, uzatvárania účtov programov a účtovnej závierky a k systému riadenia (september 2010, Bratislava).
- ❖ Stretnutie na úrovni generálnych riaditeľov krajín V4 + Bulharska, Rumunska a Slovinska k 5. správe Komisie o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti a príprava na neformálne ministerské stretnutie krajín V4+3 (november 2010, Bratislava).

Slovenské predsedníctvo vo V4

- ❖ Neformálne stretnutie ministrov zodpovedných za politiku súdržnosti krajín V4 + Bulharska, Rumunska a Slovinska za prítomnosti Johanna Hahna, člena Európskej komisie zodpovedného za regionálnu politiku EÚ k 5. správe Komisie o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti. Na tomto stretnutí v Bratislave v dňoch 14. - 15. novembra 2010 bolo prijatých „**12 bratislavských záverov ministrov krajín V4+3**“ k záverom z 5. správy Komisie o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti, ktoré boli prezentované na neformálnom ministerskom stretnutí, organizovanom belgickým predsedníctvom v Rade EÚ v Liège 22. – 23. novembra 2010.
- ❖ Stretnutie zástupcov krajín V4 + Nemecka, na ktorom experti zúčastnených krajín diskutovali o otázkach tematickej koncentrácie, kondicionalít, územnej súdržnosti a strategického programovania. Veľkým prínosom v spoločnej diskusii bola účasť zástupcu Nemecka ako krajiny, ktorá je čistým prispievateľom v rámci politiky súdržnosti (apríl 2011, Piešťany).

Návrh zabezpečenia koordinácie politiky súdržnosti EÚ po roku 2013

Obsah materiálu:

1. Doterajší vývoj inštitucionálneho zabezpečenia politiky súdržnosti EÚ
2. Vývoj diskusie o politike súdržnosti EÚ po roku 2013
3. Inštitucionálne a vecné zabezpečenie koordinácie politiky súdržnosti EÚ po roku 2013
4. Zdôvodnenie návrhu na zrušenie úloh z uznesení vlády SR

Návrh zabezpečenia koordinácie politiky súdržnosti EÚ po roku 2013

- Materiál schválený uznesením vlády SR
č. 552 z 24. 8. 2011
- MDVRR SR – gestor pre proces negociácie k návrhom legislatívnych a strategických dokumentov EÚ a SR pre politiku súdržnosti po roku 2013 v spolupráci s MF SR pre agendu finančného riadenia a auditu

Návrh zabezpečenia koordinácie politiky súdržnosti EÚ po roku 2013

- MDVRR SR – gestor pre spracovanie a negociácie hlavného strategického dokumentu SR na využívanie ŠF a KF EÚ po roku 2013
- 1. podpredseda vlády a minister dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR – národný koordinátor pre spracovanie a negociácie hlavného strategického dokumentu SR na využívanie ŠF a KF EÚ po roku 2013

Úlohy z uznesenia vlády SR č. 552/2011

- Vytvoriť osobitnú pracovnú skupinu na úrovni ministrov a štatutárnych zástupcov ostatných ÚOŠS s cieľom koordinácie prác pri spracovaní hlavného strategického dokumentu na využívanie ŠF a KF EÚ po roku 2013
do 30. 9. 2011
- Zriadiť pracovnú skupinu Partnerstvo pre politiku súdržnosti
do 30. 9. 2011

Úlohy z uznesenia vlády SR č. 552/2011

- Predkladať na rokovanie vlády informáciu o postupe prác pri negociačnom procese k návrhom legislatívnych predpisov a strategických dokumentov EÚ a SR k politike súdržnosti
do 29. 2. 2012 a následne polročne do 31. 8., a to do 28. 2. 2014

Rozpočet pre Európu 2020

- **29. 6. 2011 odsúhlasila EK dokument „Rozpočet pre Európu 2020“**
- **Financovanie rozpočtu EÚ na roky 2014 – 2020 (BVFR)**
- **376 mld. EUR na politiku súdržnosti**

Rozpočet pre Európu 2020

Návrh rozpočtu 2014 - 2020	mld. EUR
Najmenej rozvinuté regióny (do 75 % HDP)	162,6
Prechodné regióny (od 75 % do 90 % HDP)	38,9
Viac rozvinuté regióny (nad 90 % HDP)	53,1
Územná spolupráca	11,7
Kohézny fond EÚ	68,7
Extra rozpočet pre vonkajšie a riedko osídlené regióny	0,926
Nástroj prepájania Európy (Connecting Europe Facility - CEF)	40,00 (s doplnením o 10 mld. z KF EÚ)

Rozpočet pre Európu 2020

- **Spoločný strategický rámec EÚ** zdefiniuje investičné priority pre fondy politiky súdržnosti EÚ, ako aj Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo. Na základe Spoločného strategického rámca EÚ si ČŠ pripraví svoje vlastné stratégie, tzv. Zmluvy o rozvojovom a investičnom partnerstve;
- **Zmluva o rozvojovom a investičnom partnerstve** (obdoba súčasných národných strategických referenčných rámcov) majú obsahovať záväzky ČŠ, že pridelené alokácie pre politiku súdržnosti využijú na implementáciu stratégie Európa 2020;
- **Operačné programy** budú hlavným riadiacim nástrojom; ich počet by mal byť nižší v nadväznosti na obmedzené množstvo priorít;
- **Tematická koncentrácia** potrebná špecifikácia obmedzeného množstva priorít, ktoré sa ČŠ rozhodne podporovať zo zdrojov politiky súdržnosti EÚ;
- **Kondicionality** majú zabezpečiť sústredenie zdrojov na ciele stratégie Európa 2020.

Ďakujem za pozornosť

Ing. Darina Oborilová

odbor regionálnej politiky

sekcia koordinácie fondov EÚ

e-mail: darina.oborilova@mindop.sk

Tel.: + 421 2 59 49 46 14

Ministerstvo dopravy, výstavby

a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky

Námestie slobody 6

810 05 Bratislava 15